

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

לא עלה בגורל

על מנת להבין את גדל האמונה נוכל לספר משל על שרוליק המתמיד היקר.

שרוליק משקיע תמיד ללמד בהתמדה גדולה מספר פעמים על מנת שביין את הסוגיא שלמדו בפתה היטב ויצליח במבחן. בפתה הכריז המלמד שהולכת להתקיים 'הגרלה גדולה' בין התלמידים שיאספו רבעי שעות רצופים. כל רבע שעה של למוד שוה כרטיס הגרלה. שרוליק למד שעות רבות במשך שבועים. הוא התמיד ולמד לאחר החידר בבית המדרש, ובערב שבת ובשבת לאחר הסעודה, וכל זמן שיכל. עד שהגיע ל-52 כרטיסים.

לעמית חברו בנצי שלמד רק מעט זמן והיו לו רק 12 כרטיסי הגרלה בודדים. ויהי היום ומי עלה בגורל הגדול? בנצי! שרוליק התאכזב וחשב לעצמו: "למה זה מגיע לי? אני הרי למדתי הרבה יותר זמן..."

אלא שכאן מגיעה האמונה האמתית. אמונה פשוטה היא שאנו מאמינים שה' עושה הכל, בורא את העולם ונותן לנו הכל. אך האמונה האמתית היא דוקא כשקשה לנו, כשאנו רואים דברים שאין אנו מבינים למה הם קורים, אז עלינו להתחזק באמונה ולזכר שאנו כיהודים מסובבים באמונה ומאמינים שכל מה שהשם עושה לנו הוא הכי הכי טוב בשבילנו גם אם איננו מבינים.

למדנו במעשה, רבנו מספר: לאחר שנים רבות והשתדליות גדולות ונסיעות רחוקות התבשרו בבשורה ולקיסר נולדה בת ולמלך נולד בן.

בבית מלמד אחד הזדמנו שניהם הבן והבת והיו אוהבים מאד מאד עד כדי שהחליטו שיתחתנו אחד עם השני. רבנו מספר לנו שלאחר שהחליטו שישאו זה לזו לקח הבן מלך 'טבעת' ונתן על היד של הבת קיסר והתחתנו.

מה מרמזת לנו הטבעת? מה יכולים אנו ללמד ממנה למוד למעשה לעבודת ה'?

כלנו יודעים שטבעת היא עגלה ומקיפה את כל האצבע מסביב. הסבוב הזה מרמז לנו על האמונה הקדושה שעליה אנו חיים. הפסוק אומר: "אמונתך סביבותיך". האמונה היא זו המקיפה ומסובבת את כל האדם בכל עת ורגע.

הדבר הראשון שהוא הביא לה לחתנה היא הכח של האמונה-הטבעת המסובבת כל היום בכל זמן ולכל מקום.

מה קרה כשהטבעת שהיא האמונה נאבדה שם בספר? הם הלכו לחפש אחרי זה ונתעו והסתבכו והלכו רחוק רחוק. ככה זה נראה כשאין אמונה. אדם חושב שהוא יסתדר לבד ויבין וידע הכל, אך כשאין לו אמונה הוא נתקע. הכל מתבלבל ומסתבך. הכל הפוך ומפוזר.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ב' - ממלך וקיסר (1)

שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

את זה מאד, ונתקשרו ביניהם, שישאו זה לזה. ונטל הבן מלך טבעת ונתן על ידה, ונתחתנו יחד. אחר כך שלח הקיסר אחר בתו והביאה לביתו. גם המלך שלח אחר בנו והביאו לביתו.

והיו מדברים שדוכים לבת הקיסר, ולא רצתה שום שדוף מחמת התקשרות הנ"ל, והבן מלך היה מגעגע מאד אחריה. גם הבת קיסר הייתה עצבה תמיד. והיה הקיסר מוליכה לחצרות שלו ופלטין שלו, והראה אותה גדלתה, והיא הייתה עצבה.

והבן מלך היה מגעגע מאד אחריה עד שנחלה, וכל מה שישאלו אותו על מה אתה חולה, לא רצה להגיד, ואמרו להמשמש אותו: אולי תוכל אתה לחקור אצלו? ואמר להם, שהוא יודע, כי הוא היה עמו אז במקום שלמד שם, והגיד להם הדבר. ואז נזכר המלך, שכבר נתחתן הוא עם הקיסר

מעשה בקיסר אחד, שלא היה לו בנים. גם מלך אחד לא היה לו בנים. ונסע הקיסר על הארץ לשוטט לבקש אולי ימצא איזה עצה ותרופה להוליד בנים. גם המלך נסע כמו כן, ונזדמנו שניהם לפנדק אחד, ולא היו יודעים זה מזה. והפיר הקיסר בהמלך, שיש לו נמוס (של מלכות), ושאל אותו, והודה לו שהוא מלך. גם המלך הפיר בקיסר גם כן, והודה לו גם כן; והודיעו זה לזה שנוסעים בשביל בנים.

ונתקשרו שניהם, באם שיבואו לביתם ויולידו נשותיהם זכר ונקבה באפן שיהיו יכולים להתחתן, אזי יתחתנו בין שניהם. ונסע הקיסר לביתו והוליד בת, והמלך נסע לביתו והוליד בן, והתקשרות הנ"ל נשפח מהם. ושלח הקיסר את בתו ללמד, גם המלך שלח את בנו ללמד ונזדמנו שניהם אצל מלמד אחד, והיו אוהבים זה

מקדם. והלך וכתב להקיסר, שיכין עצמו על
החתנה, כי כבר נתקשרו מקדם, כנ"ל.

ולא רצה הקיסר, אף לא היה יכול להעז
ולסרב, והשיב לו, שישלח המלך בנו אליו,
ויראה אם יוכל לנהג מדינות אִזי ישיא בתו
אליו; ושלח בנו אליו (הינו שהמלך שלח בנו
להקיסר, כאשר צוה הקיסר, כנ"ל). והושיבו הקיסר
בתוך חדר ומסר לו נירות של עסקי המדינה,
לראות אם יוכל לנהג את המדינה.

והבן מלך היה מתגעגע מאד לראות אותה,
ולא היה אפשר לו לראותה. פעם אחד הלך
אצל כתל של אספקלריא, וראה אותה,
ונפל חלשות, ובאתה היא אליו ונערתו
וספרה לו, שאינה רוצה שום שדוך מחמת
ההתקשרות עמו. ואמר לה: מה נעשה,
ואביו אינו רוצה? ואמרה: אף-על-פי-כן.
אחר-כך התיעצו, שיניחו לפרש עצמם על
הים. ושכרו להם ספינה ופרשו בים.

והלכו על הים, אחר-כך רצו לקרב עצמם
אל הספר, ובאו לספר והיה שם יער, והלכו
לשם. ולקחה הבת קיסר הטבעת ונתנה
לו, והיא שכבה שם. אחר-כך ראה הבן

מלך, שבסמוך תעמד, והניח הטבעת
אצלה. אחר-כך עמדו והלכו אל הספינה.

בתוך כך נזכרה, ששכחו הטבעת שם, ושלחה
אותו אחרי הטבעת. והלך לשם, ולא היה
יכול למצא המקום. והלך למקום אחר,
ולא היה יכול למצא הטבעת. והיה הולך
לבקשו ממקום למקום, עד שנתעה, ולא היה
יכול לחזור. והיא הלכה לבקשו, ונתעית גם-
כן. והיה הוא הולך ותועה, הולך ותועה.

אחר-כך ראה דרך, והלך לשוב; ולא
היה לו מה לעשות, ונעשה משרת. גם היא
היתה הולכת ותועה, וישבה עצמה,
שתשב אצל הים, והלכה אל שפת הים,
והיה שם אילנות של פרות, וישבה שם,
וביום היתה הולכת אצל הים, אולי תמצא
עוברים ושבים, והיתה מתפרנסת
מהפרות, ובלילה היתה עולה על אילן כדי
שתהיה נשמרת מן החיות.

שאלות לחידודא

במח 38א

מעשה ב' ממלך וקיסר (1)

- א. האם למלך ולקיסר היו בנים?
- ☐ למלך היה בנים, ולקיסר לא היה בנים
 - ☐ למלך לא היה בנים ולקיסר היה בנים
 - ☐ למלך ולקיסר לא היה בנים
- ב. היכן נודמנו המלך והקיסר?
- ☐ בארמון המלוכה של המלך
 - ☐ בארמון המלוכה של הקיסר
 - ☐ בפונדק אחד
- ג. איזה קשר התקשרו ביניהם המלך והקיסר?
- ☐ שאם יולידו נשותיהם זכר ונקבה אזי יתחתנו בין שניהם
 - ☐ שיהיה שלום בין שתי המדינות כל ימיהם
 - ☐ שיתאחדו שתי המדינות של שתייהם ויהיה רק מלך אחד
- ד. היכן נודמנו בן המלך ובת הקיסר יחד?
- ☐ בפונדק אחד
 - ☐ הם גרו בשכנות
 - ☐ אצל מלמד אחד
- ה. איזה קשר נתקשרו ביחד בן המלך ובת הקיסר?
- ☐ שלא יריבו אף פעם
 - ☐ שישאו זה את זה
- ח. האם למדת את המעשה השבוע?
- ☐ רציתי
 - ☐ פעם
 - ☐ פעמיים

בעומק המעשה

איזה מעשה קרו לפני מוהרנ"ת לפני הסתלקותו (על"ת מכתב ההסתלקות) ?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

היכן עוד מזכיר רבינו בספורי מעשיות "אחי" ? "עופות" ? "חיות" ? "רוחות" ?

אחי: - במעשה ג' מחיגר: והיו אחיו נותנים לו ספוק די פרנסתו. - במעשה ט' מחכם ותם: וכא לקראתו תתם הזה והיה שואל בשלומם באהבה, בשמחה: אחי חביבי! - ענה החכם ואמר: בודאי זהו אחי, שרצה שיתרצה עמי. במעשה י"א בן מלך ובן שפחה שנתחלפו: והתחיל להתחנן לו: אחי! - במעשה י"ב בת הכבוד: כי כלם היו אנשי המשפחה שלו, כי היו לו אחיות ואחים וזרע מרעים שלו

עופות: במעשה י"א: והעופות כלם נתנו בקולם. - והעופות מצפצפים ומקשקשים בקולם. - והעופות מנגנים נגון חדש לכבוד הלכנה. - ואצל הכסא עומדים כל מיני חיות ועופות של עץ. - במעשה י"ב: והיה אצלם חיות רעות ועופות. - במעשה י"ג: אותו האילן אין לשער. כי יש שם כל העופות וכל החיות

חיות: במעשה ב': כדי שתהיה נשמרת מן החיות. - במעשה י': והיה בידו קשת שהיה מציל עצמו נגד החיות. - ומהגידין של החיות עשה לו נימין. - ומן הסתם אכלוהו חיות רעות. - במעשה י"א: ונסע המלך עם שריו לתפס חיות. - גם כן אמות על ידי חיות שפיער. - ושמע קול נהמת החיות. - שהיה שם חיות שאינם מתקראים מאדם. - שכל החיות והעופות מנגנים נגון חדש לכבוד הלכנה. - ואצל הכסא עומדים כל מיני חיות ועופות של עץ. - במעשה י"ב: והיה אצלם חיות רעות. - במעשה י"ג: למצא אילן כזה, אשר בצלו ישכנו כל החיות. -

רוחות: במעשה ב': אחר כך עמד רוח סערה. - במעשה ג': וברא רוח ונושא אותו. - במעשה ז': בא רוח והרים את הדף מן הספר. - במעשה י': וברא רוח סערה גדולה ונשא הספינה - פעם אחד היה רוח סערה גדולה ושבר כל האילנות - במעשה י"ב: והיה היום, והיה רוח סערה גדולה בעולם - במעשה י"ג: כשיש רוח סערה הוא יכול לעכבו בידיו - כי יש עשרה מיני רוחות. - הרוחות הם המעמידים ומנשאים את הגלים

היכן אפשר ללמוד מהמעשה - מה שכתוב: "שכל אחד מאנשי בודאי יזכה בסוף לבוא בזה העולם למה שצריך" (חיי מוהר"ן מגילת המחקרים אליו ש"ב) ? ובסוף הוציאה

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: דעם רבינ'ס ליכט 02-5-3333-72 * לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com